

JORDI CASTELLANOS

BIBLIOGRAFIA CATALANA

El Departament de Filologia Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona (Bellaterra), sota la responsabilitat de Jordi Castellanos i amb la col·laboració de Lluís Quintana i Josep Paré, Xavier Luna, està realitzant un banc de dades bibliogràfic de llengua i literatura catalanes al qual podran accedir en el futur els estudiosos i, en general, el públic interessat.

Amb aquesta circular, tramesa gràcies a la col·laboració de l'AILLC, donem a conèixer el projecte amb la intenció d'evitar duplicitats innecessàries i, alhora, per demanar que tothom qui tingui interès a fer-nos arribar informacions bibliogràfiques a les quals ens resulti difícil d'accedir, pugui fer-ho.

El banc de dades (actualment, amb més de 6.000 fitxes) consta de dues grans seccions:

- 1er. CATÀLEG ANALÍTIC DE REVISTES: Fitxatge *sistemàtic*, amb indexació temàtica, de les revistes culturals i literàries catalanes més importants del segle XX. El programa informàtic (D BASE III PLUS modificat) i el Thesaurus temàtic han estat elaborats tenint en compte el material a emmagatzemar i les consultes previsibles. Actualment té informatitzades algunes revistes com «Els Marges», «Llengua i Literatura», «Estudis de Llengua i Literatura Catalanes», «Actes dels Congressos de l'AILLC» i de la «NACS», «Reduccions», «Estudis Escènics», «Caplletra», «L'Espill», «Daina», «Quaderns Crema» i té en procés d'informatització «Serra d'Or» (les seccions de cultura), i «Revista de Catalunya» (des del 1924 a l'actualitat).

- 2on. ANUARI BIBLIOGRÀFIC (a partir del 1988): Catalogació i indexació temàtica dels estudis que s'han anat publicant —a partir del 1988— sobre llengua i literatura catalanes, o de crítica i lingüística que s'hi relacionin. Es tracta d'un fitxatge *temàtic* (a diferència de l'anterior) de material publicat en forma de llibre, part de llibre (pròleg, capítol, etc.) o article de miscel·lània o de revista (incloent-hi, amb alguns límits, la premsa diària). S'ha establert el seguiment de mig miler de revistes i se segueixen les publicacions dels Països Catalans i de l'estranger sobre el tema.

L'interès del projecte

Com es pot comprendre, l'interès del projecte es troba en la capacitat relacional que tenen els bancs de dades informatitzats, de manera que la localització del material bibliogràfic es pot fer amb molta rapidesa, seguretat i amb garanties d'exhaustivitat. Així es millora considerablement la funció que feien els grans repertoris bibliogràfics impresos gràcies a les múltiples possibilitats de combinació, per sèries sempre exhaustives i absolutament fiables, adequades a les necessitats de cada comanda, sigui destinada a la docència, sigui destinada a la recerca.

Creiem, per tant, que el projecte serà un bon instrument per a la recerca i, doncs, l'accés al material bibliogràfic. Amb vistes a aquest objectiu, hem comptat amb l'assessorament d'especialistes de vàlua reconeguda, com Teresa Rovira, Carme Ribé i Montserrat Lamarca.

Pot representar, a més, un considerable estalvi de temps per a l'usuari perquè li proporciona una indexació molt més exhaustiva i precisa que la que pot trobar als índexs de les revistes. L'estalvi de passos infructuosos en la recerca repercutirà també, a la llarga, en la millor conservació del fons de les hemeroteques del país. En aquest sentit, també es pot considerar un projecte complementari —bé que independent i de característiques absolutament diverses— del programa d'informatització de les biblioteques que s'està portant a terme.

Un servei per a la recerca

D'altra banda, aquest és el moment adequat per posar en funcionament un servei d'aquestes característiques. La quantitat de publicacions especialitzades ha augmentat considerablement aquests darrers anys i resulta ja pràcticament impossible controlar individualment la bibliografia que es publica. Més, encara, si s'intenta de fer seguint els mètodes tradicionals.

Per això, un seguiment rigorós i precís –institucional– de l'actualitat bibliogràfica, completada amb el fitxatge sistemàtic de les revistes culturals i literàries catalanes més importants del segle XX, permetrà d'estalviar hores i hores de feina i de repetir inútilment els mateixos processos que prèviament han realitzat d'altres. Amb l'avantatge, a més, que la informació serà centralitzada i molt més fiable que la que resulta d'un treball personal, realitzat sempre en condicions precàries.

És evident, doncs, que un projecte d'aquestes característiques pot arribar a convertir-se en una peça fonamental dels estudis de llengua i literatura catalanes del futur. Per això el nostre Departament no s'ho ha plantejat com un servei intern (com hauria estat possible i científicament rendible) i creu que l'ha d'oferir a tots els investigadors i estudiosos interessats.

L'accés a la informació

El Servei d'Informació Bibliogràfica es troba, en aquest moment, negociant amb la Universitat Autònoma de Barcelona la forma d'emmagatzemament de la informació i d'oferta a la consulta pública. Mancat com es troba d'ajuts institucionals externs a la Universitat, no pot fer altra cosa que confiar en els mitjans que pugui obtenir d'ella i de la seva coordinació amb altres bancs de dades de la universitat, per posar-se al servei del públic en general. En aquest moment, s'està adaptant el programa D BASE III Plus i C al UTLS de la xarxa telemàtica de les biblioteques de la UAB i de formats CATMARC de les biblioteques públiques de Catalunya.

De moment, qui estigui interessat a trametre'ns informació o vulgui explicacions, es pot posar en contacte amb nosaltres:

Servei d'Informació Bibliogràfica
Departament de Filologia Catalana
Edifici B
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 BELLATERRA (Barcelona)

JORDI CASTELLANOS
Universitat Autònoma de Barcelona